

MAITE CARRANZA

UŽNUODYTI
ŽODŽIAI

Alma littera

3. Barbara Molina

Netikėtai ryžausi paslėpti nuo jo mobilųjį telefoną. Instinktyviai. Pastebėjusi, kad jis, pamirštas, vis guli numestas ant lovos, nekaltu veidu jį prisėdau ir kalbėjau toliau lyg niekur nieko. Širdis tiesiog daužėsi, buvo neįmanoma neišgirsti. Tuk, tuk, pašėlusiai plakė, atrodė, tuoj iššoks iš krūtinės. Bet nepasislinkau nė per plauką. Tuoj jis manęs paklaus, kur telefonas, mintyse sau kartoju, ir aš atsistosiu, apsimesdama, kad ieškau, paimsiu ir pasakysiu: štai jis! Iškriti!

Komedijos vaidinti neprireikė, nes jis buvo smarkiai suirzęs ir iš karto išlėkė. Skubu, tarstelėjo man. Ir, matyt, iš tikrųjų skubėjo, nes neišsinešė nešvarių skalbinių ir šiukšlių kaip paprastai.

Kai jis užvėrė duris, nepuoliau godžiai kirsti valgio, naršyti drabužių, skaityti knygų pavadinimų ir žiūrėti, ar jis nepamiršo putų plaukams, kurių prašiau nupirk-

ti. Nekantriai čiupau telefoną, negalėdama patikėti savo akimis, virpėdama kaip lapas. O jeigu jis staiga sugalvos grįžti? – dingtelėjo mintis. Akimirksniu baimingai pakišau telefoną po pagalvėle, bet paskui išgirdau tolsantį mašinos ūžesį. Tada giliai atsikvėpiau, nubloškiau pagalvėlę į šalį ir tarsi pakerėta įsistebeilijau į telefoną, nedrįsdama net paliesti drebančiomis rankomis, kaip tuomet, kai buvau septynerių ir man padovanojo Barbę. Paskui be galo atsargiai paėmiau į rankas. Tai buvo juoda nokija, su radiju, fotokamera ir įjungta. Bet, bet... nervingai pašokau ant kojų, spausdama jį abiejose rankose, ir ėmiau žingsniuoti iš vieno kampo į kitą, apmirusia širdimi, nedrįsdama net kvėptelti, kiekvieną akimirką laukdama, kol įsižiebs švieselė. Gal dabar, galbūt čia, porą kartų jau pasirodė. Bet viskas veltui! Ne, negali būti! Nėra ryšio!

Ir staiga suvokiau, kad niekur negalėsiu paskambinti. Negali būti, negali būti, negali būti, negali būti!

Nežinau, ar šaukiau balsu, ar tik mintyse. Bet koks skirtumas, vis tiek niekas nebūtų išgirdęs. Aš belangiaime penkiolikos kvadratinių metrų rūsyje, įrengtame po plynų laukų apsupto namo pamatais. Senoviniame rūsyje akmeninėmis sienomis, akliname ir išmuštame garsą sugeriančia kamščiamedžio žieve, ten, kur nuolat būna penkiolikos laipsnių temperatūra. Galbūt čia būtų idealu laikyti vyną, bet dabar jis virto mano kapu. Šalia nėra kaimynų. Aš dingau be liudininkų, be

pėdsakų. Prasmegau skradžiai žemę ir niekas nežino, kad esu gyva.

Buvo nelengva susitaikyti su mintimi, kad anapus šios slėptuvės pasaulis jau ketverius metus sukasi be manęs. Iš pradžių šaukdavau iki žado netekimo, o kai įskausdavo gerklę, daužydavau kumščiais sienas ir smūgiuodavau, smūgiuodavau. Daužydavau, kol imdavo kraujuoti krumpliai, ir rankos likdavo sutinusios, pajuodusios, nusėtos šašais. Skausmas būdavo nepakeliamas ir verkdavau, kol nelikdavo ašarų. Tačiau net ir tada niekas neatskubėdavo manęs vaduoti iš šitos skylės ir dienos slinko viena po kitos tarsi lėtai besileidžianti giljotina, pamažu pakirsdama viltį.

Sunku, kai tenka pripažinti, kad esi vienų viena, bet žinau, jog dabar jau niekas nebeprisimena mano vardo. Barbara? Kokia Barbara? Pasaulis, šlykščiai savanau-diškas, nė kiek nepaisė mano valios ir atsikratė tarsi kokio šiukšle.

Gal ir geriau, kad nėra ryšio, guodžiu save. Šiaip ar taip, vis tiek niekam negalėčiau paskambinti. Namo? Tik pagalvojus apie namiškius man pakerta kojas ir aptemsta akyse. Nepajėgiu nuryti seilių. Man išdžiūvo gerklė ir kliūva sutinęs liežuvis, milžiniškas, pernelyg didžiulis, kad galėčiau kvėpuoti.

Ne, tik ne į namus, tariu sau. Net ir ištrūkusi iš čia nedrįščiau pažvelgti į akis namiškiams. Nepajėgčiau apkabinti ir pabučiuoti. Neišdrįščiau ištarti, kad juos myliu. Jis tūkstantį kartų man sakė, kad jie man neatleis,

išvarys lauk, jeigu sužinos visa tai, kas nutiko, gailėsis, kad aš gyva, o ne mirusi. Aš nebeturiu šeimos ir niekada neturėsiu. Jeigu jie sužinos, kas aš esu ir ką padariau, neturės kur dėtis iš gėdos ir atsuks man nugarą.

Kvėpuoju negiliai, jaučiu skausmą krūtinėje. Veriantį diegimą tarp šonkaulių, dilgčiojantį, įnirtingą. Man jau būdavo taip, kai svarstydavau galimybę pabėgti. Taip buvo, kai kasiau tunelį ir vieną dieną, išgirdusi jo žingsnius, paskubomis pridengiau pagalve, kad nesimatytų angos. Arba kai bandžiau įvertinti atstumą iki jo kelnių kišenės, kur jis slėpė raktus ir, vos tik jis prarado budrumą, juos nušvilpiau. Abu kartus jaučiau tokį pat nerimastinę diegimą krūtinėje. Bet kas būtų pastebėjęs. Išblyškusi, pajuodusiomis akimis. Ar tik nesugalvojai iš manęs pasityčioti? Tada išblyškau dar labiau, ir jis suprato, kad neklysta. Kurį laiką skvarbiai žiūrėjo į mane nenuleisdamas akių, o tada kilstelėjo pagalvėlę, kaip aną kartą privertė atgniaužti rankas su raktais. Na ir kvaiša gi tu! – riktelėjo prieš mane surišdamas. Ir vėl viską sužlugdei!

Ir kam ėmiau tą prakeiktą telefoną, jei negaliu paskambinti? Iš tikrųjų kvaiša. Nieko nesugebu nuo jo nuslėpti. Niekšas, nesuprantu, kaip jam pavyksta, bet jis viską sužino, viską nujaučia, viską nuspėja. Skaito mano mintis. Ar žinai, kas bus, jeigu tave suras policija? – paklausė vieną dieną, kai sukau galvą, kaip pabėgti. Tu nepažįsti policijos. Ji ne tokia kaip serialuose. Policininkai tikri šunsnukiai ir žiūrės į tave kaip į nusikaltėlę. Lieps nuogai išsirengti per apžiūrą. Gydytojai su pirštinėmis

ir kaukėmis visą apčiupinės šlykštėdamiesi, lyg būtum užsikrėtusi AIDS. Nieko nesakys, bet bus akivaizdu. Iš tavęs paims kraujo, lieps nusišlapinti į indelį, nufotografuos nuogut nuogutėlę ir iškabins nuotraukas ant sienos, kad visi matytų. Paskui apklaus. Sėdėsi priešais pilvotą policijos inspektorių, ir jis privers tave vieną po kitos iškloti visas pikantiškas savo gyvenimo detales nuo pat pradžių, pats tuo metu krapštuku rakinėdamasis dantis. Viskas bus įrašinėjama, sekretorė viską išspausdins kompiutery ir po poros valandų tavo parodymai kelias iš rankų į rankas, ir komisariato pareigūnai plyš iš juoko, skaitydami, kaip lengvindavaisi į kibirą. Paskui bulvarinė spauda pirmuosiuose puslapiuose išspausdins tavo nuotrauką ir tavęs lauks ilgas ir varginantis viešas teismas. Teks duoti parodymus teisėjui, kuris netikės nė vienu tavo žodeliu. Manai, kas nors patikės tokia kekšele kaip tu? Visi supras, kad tu kuoktelėjusi, ir prokuroras karštai piktinsis tavo melagystėmis.

Žinau, kad jis norėjo mane įbauginti, tačiau taip pat žinau, kad jo žodžiuose buvo tiesos. Policininkai ir teisėjai visada man kėlė šiurpą, tokie sustabarėję ir abejingi. Atsidūstu, ir man lyg akmuo nusirita nuo krūtinės. Tuo geriau. Gal ir geriau, kad nėra ryšio ir negalėsiu paskambinti. Nenoriu tapti kraupia naujiena. Nenoriu ištrukti iš čia tam, kad gatvėse visi badytų mane pirštais, mano nuotraukai pasirodžius laikraščiuose, ir veidmainiškai sveikintųsi, o po kelių minučių dergtų parduotuvių eilėse prie kasų. Nenoriu kelti nei gailėsčio, nei juoko, ne-

noriu būti paskalų, jaunų vyrų nuodėmingų svajonių ir liguistos senių vaizduotės objektu. Nenoriu gyventi nuolat slapstydama nuo paparacų, kurie sugeba užsikarti ant stogų, iširopšti pro langą ir kaip žiurkės įsmukti į vonią, kad slapta nufotografuotų. Kodėl jie neišibrauna čia? Kodėl jiems nepakanka drąsos nusileisti į pragaro gelmes ir išvaduoti mane iš šio kalėjimo?

Ne, tariau sau, aš nepasiruošusi iš čia ištrūkti. Jie pareiškė, kad aš pati kalta, kad jau nebe vaikas, išaugau iš vystyklų. Taip jai ir reikia, piktinsis motinos. Pati kalta, jokios atsakomybės, ji pavojinga visuomenei. Ne, aš nesu nekalta. Ir niekada nebuvau. Pati to norėjau, siekiau, man patiko. Ir dabar prarandu savitvardą, pametu galvą ir nebesuvokiu, ką darau. Kam man ta laisvė? Kaip visada ją išduočiau. Pasaulis anapus man kelia siaubą. Įpratau gyventi tamsos priedangoje ir nepakelčiau saulės šviesos. Be to, man jau devyniolika, o aš iki šiol tuo netikiu. Nebesusivokiu laike. Nežinau, kaip ir kuo gyvena devyniolikmetės. Nežinau, kaip jos kalba, kaip kerpa plaukus, kaip šoka ir kaip rengiasi.

Ne, ne! Aš apgaudinėjau save. Noriu iš čia ištrūkti! Noriu matyti saulę! Noriu laisvai kvėpuoti!

Po velnių.

Susmunku ant grindų kaip maišas, susiėmusi rankomis galvą, ir kietai sukandu dantis.

Ir kam? Kam reikėjo paimti tą telefoną ir viską sužlugdyti? Viena neapgalvota užgaida akimirksniu nubraukė trejus susitaikymo metus. Niekada nebūčiau pagalvoju-

si, kad viena akimirka gali apversti mano gyvenimą. Vėl jaučiu įtūžį, neapykantą, neviltį ir baimę.

Nenoriu vėl kankintis kaip anksčiau. Kaip atsukti laiką atgal?

Aš išmokau išgyventi, pasitenkinti tuo, ką turiu, tiesiog branginti gyvybę, o visa kita pamiršti. Kai nustojau maištauti, viskas tapo paprasčiau. Matai, mieloji, kaip nesunku? Jei tu gražiai elgsiesi, aš taip pat. Tada jis buvo paslaugus. Atnešė daugiau maisto, praplatino erdvę. Įrengė tualetą, dušą, nupirko veidrodį, knygų, MP3 grotuvą ir muzikos, o prieš porą metų padovanojo DVD leistuvą ir keletą filmų. Klausausi U2, *Coldplay* ir žiūriu „Draugas“. Jie palaiko man draugiją, ir valandos slenka ne taip lėtai. Mintinai žinau visas pirmųjų aštuonių sezonų serijas ir mirštu, kaip noriu pažiūrėti tolesnes. Draugai, kaip ir aš, įkalinti filmavimo studijoje.

Kai paklausiau jo prašymų ir lioviausi laukti, jis pasidarė geras. Taip tave myliu, mieloji. Nenorėjau šito griebtis, bet tu pati kalta. Mūsų abiejų gyvenimas sumautas. Jeigu ko paprašau, atneša. Nupirko plaukų lyginimo žnyplės, depiliacinio kremo ir net raudono nagų lako. Tiesa, jis pats man juos kerpa, kaip ir plaukus. Nepaliekia jokių aštrių daiktų, neva nenori, kad susižeisčiau, bet turbūt bijo, kad jam neatsargiai nosisukus galiu sužaloti jį patį. Vis dėlto kartais man niežti rankas. Štai ir dabar viską suknisau, paslėpusi telefoną. Ir gailiuosi. Kaip gailiuosi! Aš nesitvardau. Todėl jis atėmė iš manęs veidrodį, kad nesusipjaustyčiau stiklu. Jau metus

nežinau, kaip atrodau. Numanau tik iš savo išsklidusio atspindžio apverstoje plastikinėje lėkštėje. Matau tik jį, o jis tikina, kad aš labai graži, kad mano oda balta ir švari ir kad aš nepasensiu, nes ji nesuvys nuo saulės ir užteršto oro.

Suleidžiu į delnus nagus ir spaudžiu, spaudžiu, spaudžiu tol, kol ištrykšta ašaros.

Noriu pasenti, noriu apsipilti prakaitu, noriu juoktis, noriu kalbėti, noriu kandžiotis, noriu rieškučiomis semti smėlį, žerti jį ant odos, pliūkštelėti į vandenį ir išnirti prisigėrusi druskos, jodo, šviesos!

Jau buvau susitaikiusi, o dabar staiga prasiveržia visas užgniauztas įtūžis. Kaip anksčiau. Ar tikrai aš buvau ta besidraskanti, besikandžiojanti, besispjaudanti ir besispardanti laukinė? Buvo nelengva vienu mostu viską nubraukti ir išmokti minutė po minutės gyventi nugrimzdus į tą pačią alinančią rutiną. Buvo patogu tarsi panirti į kasdienę dienotvarkę. Kažkas panašaus kaip susiriesti į kamuoliuką mamos pilve ir leisti užliūliuojamai. Kasdien tarsi plūduriuodavau jaukiame burbule, kuriame nieko nevyksta ir niekas negali sudrumsti man ramybės. Atsikeldavau, padarydavau jo atneštus mankštos pratimus, nusiprausdavau po dušu, paruošdavau sau pusryčius, pieno ir skrebučių su sviestu bei marmeladu, papusryčiaudavau klausydamasi muzikos, o paskui sėdėdavau prie vadovėlių ir kibdavau į mokslus. Šiais metais, kai jo paprašiau, jis man atnešė tai iš vienur, tai iš kitur surinktų knygų. Biologijos, istorijos, gimtosios kalbos,

anglų vadovėlių. Jau be vargo galėčiau eiti laikyti *First Certificate* egzaminą. Aną mėnesį atnešė anglišką romaną, Nilo Geimano „Koralainą“, ir pasakė, kad pagal jį sukurtas puikus animacinis filmas ir kai išeis DVD, atneš. Matematiką ir fiziką be didelio įkvėpimo aiškino jis, ir aš sprendžiau uždavinius. Mokytis man nesunku. Nereikia galvoti apie kitus dalykus ir kartais teikia šiokių tokių pasitenkinimą. Spręsti uždavinius, kalti kokias nors datas ar skaityti anglišką knygą vis geriau nei ištisas valandas spoksoti į lubas. Net nesvarsčiau, kodėl noriu toliau mokytis. Jei kaskart būčiau kėlusi klausimus, būčiau išsikrausčiusi iš proto. Vidurdienį pasišildydavau mikrobangų krosnelėje jo atnešto jau paruošto valgio. Pačiai gaminti neleido, nepasitikėjo manimi, bet likusį maistą aš laikiau nedideliame šaldytuvėlyje, dėl viso pikto. Atidėdavau ketvirtį dienos raciono, sudėdavau jį atgal į plastikinius indelius ir padėdavau į šaldytuvą. Aš liesa, bet nesuku dėl to galvos. Žinau, jeigu jis neateis, kelias dienas išgyvensiu. Kas būtų, jei užtruktų ilgiau, geriau nė negalvoti.

Pavalgiusi žiūrėdavau „Draugas“ ir tomis valandomis jausdavausi kaip namie: dalijausi butu su Džo ir Čandleriu, prižiūrėdavau jų gaigalą ir gaidžiuką, jaudinausi, kai Fibė laukėsi trynukų, kramtydavau nagus kaskart, kai Rosas su Reičele išsiskirdavo, kai Džo neteko darbo arba kai Monika pasišovė laimėti lažybas.

Po pietų pusvalandį kilnodavau svarmenis, abu po du kilogramus. Anksčiau mankštindavausi prieš veid-

rodį, bet dabar jo nebeturiu ir man pikta. Ir šokdavau. Šokdavau užsimerkusi, įsivaizduodama, kad naktinėje diskotekoje gurkšnoju alų ir svaigstu nuo jo, kad jaučiu silpnumą kojose ir man norisi juoktis iš bet kokios kvailystės. Vėlai vakare skaitydavau. Skaičiau daug. Per tuos metus perskaičiau tiek knygų, kiek kiti turbūt neperskaito per visą gyvenimą. Jis nemėgsta romanų, sako, kad jam labiau prie širdies esė. Kadangi ryte juos rijau, jis ėmė knygas iš bibliotekos be jokios atrankos. Vieną dieną atnešdavo Diumą, kitą Barbarą Kingsolver, o dar kitą – Orsoną Skotą Kardą. Skaičiau meilės, istorinius, fantastinius, detektyvinius romanus ir galiausiai, nualinta chaoso ir nudžiuginta atradimų, pradėjau prašyti knygų pagal autorius ir pavadinimus. Bet jis pildė mano prašymus nepatenkintas, nenoriai, nes sugaišdavo per daug laiko ir sakydavo, kad bibliotekininkė kreivai į jį žiūri. Ir tada susimoviau dėl knygų. Puikiai prisimenu tą kartą, kai suknisau šešis savo gyvenimo mėnesius. Vieną dieną pagalvoju, kad mano perskaitytos knygos vėliau patenka į kitas rankas, ir man kilo mintis palikti viduje laiškėlį. Na, žinoma! Labai paprasta. Jos buvo vienintelis mano saitas su išoriniu pasauliu. Išsirinkau Kurbano Saido knygą „Ali ir Nino“, apie meilę ir karą, įdomią ir tragišką, kurią buvau tris kartus perskaičiusi vienu įkvėpimu. Nusprendžiau, kad ją pasirinkiantis žmogus bus ypatingas ir supras, kad mano laiškely rašoma tiesa. Brūkštelėjau keturias eilutes pirmame atverstame puslapy, parašiau,

kas esu, ir paprašiau pagalbos. Kitą dieną jis atlapojo duris visas įtūžęs ir bloškė man knygą į veidą. Laikai manę silpnapročiu! – suriko, apakęs iš įsiūčio. Talžė mane tol, kol įskaudo ranka, ir paliko tamsoje. Trims dienoms be maisto, sugniuždytą, sumuštą, be šviesos, be muzikos, be „Draugų“. Pampirštą šioje skylėje. Tąkart maniau, kad paliks mane mirti. Bet ketvirtą dieną pasirodė, atsisėdo ant lovos ir tyliu balsu prisipažino, kad jam bjauru laikyti mane čia uždarytą, amžinai stebėti, amžinai žiūrėti, kad ko neiškrėsčiau. Pasakė, kad aš ne kalinė ir kad jam jau įgriso mane kontroliuoti. Jeigu nemaištaučiau, būtų paprasčiau. Atsakiau, kad gerai. Neturėjau kitos išeities ir troškau gyventi.

Nepaisydamas mano gerų ketinimų, šešis mėnesius paliko mane be knygų. Tai buvo patys ilgiausi, patys liūdniausi mano mėnesiai. Aš pasimokiau ir iki šandienos nebandžiau jam nepaklusti. Kasdien su džiaugsmu laukdavau jo apsilankymo ir krepšių su drabužiais bei valgiu. Stengiausi, kad kambarys būtų tvarkingas ir rytais prausdavausi po dušu, kad įkėlęs koją į mano kalėjimą jis nepatenkintas neraukytų nosies. Nenorėjau kelti nei gailėsčio, nei užuojautos. Man paguoda būdavo jo šypsena, matyti jį, girdėti, liesti. Ne taip jau sunku, mieloji. Ir galbūt jis buvo teisus. Niekas nesulyginama su malonumu gyventi nieko nesitikint iš ateities, mėgaujantis trumpomis akimirkomis, be jokios įtampos, pareigų, svajonių, troškimų, kaltės jausmo. Amžinai užsisklendus nuo pasaulio.

Štai toks buvo mano gyvenimas iki pastarųjų akimir-
kų, ir buvau su juo susitaikiusi. Bet staiga suvokiau, kad
apgaudinėjau save ir kad niekas neturi prasmės.

Negaliu atitraukti akių nuo mažyčio ekrano. Žinau,
kad įsižiebus švieselei viskas galėtų pasikeisti, bet taip
nenutinka.

Kvailas troškimas pastūmėjo mane į pražūtį.